

MATTHEÛS

11:7-10

Jezus tekent Johannes de Doper als een onverschrokken, sobere en unieke profeet.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/mattheus/11-7-10

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Jezus prijst Johannes ondanks zijn twijfel	3 min	3
2	Johannes was geen riet in de wind	3 min	4
3	Geen luxe voor Gods dienaren	9 min	6
4	Bescheiden leven en Johannes als voorloper	7 min	10
	Om verder te lezen		14

1

Jezus prijst Johannes ondanks zijn twijfel

We beginnen onze studie van het Evangelie naar Mattheüs bij hoofdstuk 11, vers 7. Als je onze vorige bijeenkomst hebt gevolgd, weet je dat Johannes de Doper, die nu in de gevangenis zat, in de eerdere verzen van dit hoofdstuk boodschappers naar Jezus had gestuurd om navraag te doen naar de aard van Zijn identiteit en Zijn bediening. Jezus had via de discipelen van Johannes laten terugzeggen dat Zijn bediening in wezen verliep zoals die hoorde te verlopen, en dat Johannes niet ten val moest komen doordat hij onrealistische verwachtingen had van wat de Messias zou moeten doen. In wezen zei Hij:

Vertrouw Me hierin. Ik doe het juiste, dus laat je niet van de wijs brengen. Gelukkig is de man die geen aanstoot aan Me neemt. Daarmee bedoelde Hij: geen aanstoot vanwege wat Hij deed.

Toen deze boodschappers vertrokken, had Jezus tegenover de menigte die daar aanwezig was enkele dingen over Johannes de Doper te zeggen. Blijkbaar had dit gesprek in het openbaar plaatsgevonden, want in Mattheüs 11, vers 7 staat:

Toen dezen weggingen, begon Jezus tegen de menigte te zeggen over Johannes: Waar bent u in de woestijn naar gaan kijken? Naar een riet dat door de wind heen en weer bewogen wordt?

MATTHEÛS 11:7

Er valt hier heel veel te bekijken. Jezus gaf Johannes de Doper hier duidelijk de hoogst mogelijke aanbeveling. Hij zei:

Voorwaar, Ik zeg u: Onder hen die uit vrouwen geboren zijn, is niemand opgestaan die groter is dan Johannes de Doper; maar wie de minste is in het Koninkrijk der hemelen, is groter dan hij.

MATTHEÛS 11:11

Jezus zei geweldige dingen over Johannes. Toch gebeurde dit in de context waarin Johannes in het voorgaande gedeelte enige twijfel of bedenkingen over Jezus had geuit.

Iets wat bemoedigend is, is dat Jezus het een man niet kwalijk nam wanneer hij zo nu en dan door bepaalde twijfels werd bestookt. De bediening van Johannes werd niet gekenmerkt door voortdurende twijfel. Hij was geen ongelovige. Hij was een gelovige, maar hij kende momenten waarop zijn geloof op de proef werd gesteld en waarop hij misschien zelfs dicht bij het verlies van zijn geloof kwam. Maar hij verloor het niet. Wat deed hij in plaats daarvan toen zijn geloof zwak was? Hij raadpleegde Jezus. Hij zei:

Bent U het of niet?

Hij bleef niet gewoon in de gevangenis zitten om te concluderen dat Jezus niet Degene kon zijn omdat Jezus niet deed wat hij vond dat Hij moest doen, om vervolgens zijn geloof op te geven. Hij deed het juiste, en dat is wat jij ook moet doen als je toevallig worstelt met je geloof. Ga ermee naar God. Praat met Hem. Vraag Hem de zaken voor je op te helderen.

Jezus sprak duidelijk zeer lovend over Johannes. En Jezus zei enkele unieke dingen over Johannes die blijkbaar over geen enkele andere man werden gezegd en waarschijnlijk ook over geen enkele andere man gezegd konden worden. Dit geeft ons behoorlijk wat inzicht in de aard van de bediening van Johannes de Doper en in wie hij was.

Toen de discipelen van Johannes zich omkeerden om naar Johannes terug te gaan, wendde Jezus Zelf Zich tot de menigte en begon Hij over Johannes te spreken. Hij zei:

2

Johannes was geen riet in de wind

Wat dachten jullie aan te treffen toen jullie eropuit gingen om die profeet in de woestijn te zien, die in de Jordaan doopte? Wat verwachtten jullie te zien? Een rietstengel die heen en weer waait in de wind? Waar gingen jullie naar kijken? Naar

een rietstengel die heen en weer waait in de wind?

Natuurlijk groeiden er buiten bij de Jordaan veel rietstengels langs de rivier. Ongetwijfeld stond het riet in de wind te wuiven terwijl Johannes predikte en de menigten toekeken, zelfs terwijl Johannes sprak. Mogelijk hebben sommige mensen het bewegende riet opgemerkt of werden ze erdoor afgeleid. Maar daarvoor waren ze daar duidelijk niet naartoe gegaan. Ze gingen daar niet heen om naar het landschap te kijken.

Jezus zegt misschien eenvoudigweg dat je, toen je naar Johannes ging kijken, daar niet heen ging om het landschap te zien. Je ging niet kijken naar iets alledaags, zoals riet dat in de wind stond te wuiven, iets wat je elke dag kon zien, overal waar de wind waaide. Je ging iets bijzonders zien. Dat is één ding dat Jezus bedoeld kan hebben toen Hij zei:

Gingen jullie eropuit om naar het riet te kijken dat heen en weer waaide in de wind?

Het is echter ook mogelijk dat Hij bedoelde: als je verwachtte dat Johannes de Doper buigzaam zou zijn, als een riet dat door de wind heen en weer wordt bewogen, als je dacht dat hij zo iemand zou zijn, dan was je beslist verrast. Dan had je je beslist in hem vergist, want hij was geen man zonder ruggengraat. Johannes was niet iemand die door elke wind van leer heen en weer werd geslingerd. Hij was geen geknakt riet. Hij was niet een of andere zwakkeling, een morele zwakkeling die zomaar gemanipuleerd of geïntimideerd kon worden, zoals een riet dat zou buigen voor iedere windvlaag die op hem afkwam. Johannes was een sterke morele leider die tegen de stroom van zijn tijd in ging. Hij stond met de wind pal in zijn gezicht en boog niet.

Het is moeilijk om precies te weten welke van deze gedachten Jezus probeert over te brengen. Sommigen geloven dat Hij eenvoudigweg zegt:

Jullie gingen naar de plek waar het riet in de wind stond te wuiven om Johannes te horen preken, maar jullie gingen niet om naar het riet te kijken. Jullie gingen niet om zoiets gewoons te zien. Jullie gingen om iets buitengewoons te zien.

En Jezus staat natuurlijk op het punt te zeggen dat Johannes buitengewoon was en is.

De andere mogelijkheid is dat Hij de mensen vertelt dat sommige mensen werkelijk zijn als riet dat door de wind heen en weer wordt bewogen. Sommige mensen hebben geen enkel moreel kompas of moreel fundament. Elke wind van menselijke opvattingen, afkeuring of leer stuurt hen weer een andere kant op. Ze hebben eenvoudigweg geen enkel principe. Ze hebben geen geweten. Als de mensen hoopten daar bij de Jordaan zo'n prediker te vinden, dan zochten ze op de verkeerde plaats, want Johannes was niet zo'n man.

Dan stelt Jezus nog een retorische vraag:

3

Geen luxe voor Gods dienaren

Maar waar bent u dan naar gaan kijken? Naar iemand in kostbare kleding gekleed? Zie, zij die kostbare kleding dragen, zijn in de huizen van de koningen.

MATTHEÛS 11:8

Waar doelt Jezus hier op? Hij zegt duidelijk dat Johannes, opnieuw, geen doorsnee religieuze leider was. Onder de Joden waren er verschillende soorten religieuze leiders. Er waren natuurlijk de priesters, die zachte, priesterlijke gewaden droegen. Ze droegen linnen gewaden, en dan ook nog zeer rijkversierde gewaden. Dan waren er de Farizeeën, en ook zij kleedden zich in bijna koninklijke gewaden. Jezus maakte hierover een opmerking in Mattheüs 23, toen Hij zei dat de Farizeeën graag hun lange gewaden droegen en graag zo werden aangesproken:

Rabbi, Rabbi.

We weten dus dat de gemiddelde religieuze leider in Israël zich onderscheidde door zijn rijkversierde en heilige gewaden.

In de parallelle passage in Lukas 7:25 lezen we hier:

Maar waar bent u dan naar gaan kijken? Naar iemand in kostbare kleren gekleed? Zie, zij die prachtige kleding dragen en in weelde leven, zijn in de paleizen.

LUKAS 7:25

Daar staat in plaats van ‘zachte kleding’:

Mensen die schitterend gekleed gaan en in weelde leven, wonen in paleizen.

Wat de precieze woorden van Jezus ook waren, het is duidelijk dat Hij zegt dat Johannes niet iemand was die prachtig gekleed ging, en hij leefde beslist niet in weelde. Hij leefde buiten in de woestijn, at sprinkhanen en wilde honing en niets anders, en droeg een ruw gewaad van kamelenhaar, gemaakt van de allerarmelijkste stof.

Omdat dat zo was, maakt Jezus opnieuw iets duidelijk. Hij zegt dat deze Johannes niet hun typische religieuze leider is. Je zult veel religieuze leiders aantreffen die wel in weelde leven en zich wel prachtig kleden, en de Farizeeën voldeden waarschijnlijk voor het grootste deel aan die beschrijving. De priesters deden dat beslist. Om mensen die zo gekleed zijn te vinden, ga je niet de woestijn in. Als ze daarheen gingen, zouden hun gewaden vuil worden. Ze blijven in hun deftige huizen. Hun huizen zijn even weelderig als de kleding die ze dragen.

Maar Johannes kleepte zich passend bij zijn omgeving. Hij leefde in de woestijn, droeg ruwe kleding, at eenvoudig voedsel en leefde niet in weelde. Opnieuw wijst Jezus erop dat Johannes de Doper niet een van die doorsnee religieuze leiders was van wie er dertien in een dozijn gaan. Hij zal vervolgens zelfs zeggen dat Johannes meer was dan een gewone profeet. Wat Jezus in deze passages zegt, is dat Johannes buitengewoon is. Johannes is volstrekt niet gewoon.

Voordat we verdergaan met de opmerkingen van Jezus, zouden we ons kunnen afvragen of we in Zijn opmerkingen over mensen die zachte kleding dragen en prachtig gekleed gaan, een kleine sneer moeten zien, een wat scherpe ondertoon in

Zijn opmerking. Misschien haalt Hij daarmee uit naar de Farizeeën, omdat zij in hun ivoren torens zitten en zich kleden op een manier die bij hun levensstijl past. Ze staan op afstand. Ze zijn als de mensen die in paleizen wonen. Koningen bevinden zich niet bepaald tussen de gewone mensen.

Johannes was daar waar de mensen waren. Hij was geen gezelligheidstype; hij leefde buiten in de woestijn. Maar de mensen kwamen naar hem toe. Hij was benaderbaar, hij beantwoordde hun vragen en hij stond op hun niveau, zoveel is zeker. Misschien stond hij wat zijn keuze van levensstijl betreft zelfs beneden hun niveau.

Met deze opmerking over mensen die zachte kleren dragen en in koningshuizen wonen, kan Jezus een steek onder water hebben gegeven of kritiek hebben geuit op de godsdienstige leiders die inderdaad als koningen leefden. We kunnen daar niet zeker van zijn. Zulke leiders waren er, en Jezus was niet zo iemand, en Johannes evenmin. En we kunnen er ook op wijzen dat de apostelen later niet zo waren, en de godsdienstige leiders in de vroege gemeente evenmin. Maar iedereen die ook maar iets weet van de kerkgeschiedenis, of zelfs van de kerk van nu, weet dat het niet eens zo heel veel eeuwen na de tijd van Christus duurde voordat de opvolgers van de apostelen in de kerk van vóór de middeleeuwen zich uitbundiger begonnen te tooien. Ze begonnen gewaden te dragen. Ze begonnen kathedralen te bouwen. Ze begonnen dingen te doen die leken op wonen in koningshuizen, en ze kleedden zich daarnaar. Dat leek niet op Jezus of Zijn apostelen, en zeker niet op Johannes de Doper, maar het leek wel heel sterk op koningen.

In veel opzichten raakte de kerk rond diezelfde tijd verdorven. Zeker niet door wat de priesters droegen, maar door de mentaliteit dat de priesterstand in zekere zin boven gewone mensen staat, dat priesters als koningen zijn. Er is een kloof tussen geestelijkheid en leken, en die begon heel duidelijk zichtbaar te worden in de manier waarop de geestelijkheid van de kerk zich begon te kleden, enzovoort.

In onze tijd zijn er sommige protestantse kerken waar de priesters gewaden dragen, net als in de katholieke kerk. Maar in de meer evangelische gemeenten komt dat veel minder vaak voor, en daar zul je meestal zien dat predikers gewone kleding dragen, als zoiets bestaat. Ze dragen in elk geval geen priestergewaden. Maar er zijn tegenwoordig predikers die in wezen zeggen dat wij kinderen van de Koning zijn, en dat we daarom

in een zekere mate van luxe zouden moeten leven. De predikers van deze gemeenten dragen deze leer vaak zelf uit door dure kostuums, opzichtige ringen en sieraden enzovoort te dragen. Dit is in zekere zin hun manier om van een welvaartsevangelie te getuigen.

Dit is geen evangelie dat Jezus predikte, en ook geen evangelie dat de apostelen predikten. Uit de manier waarop de apostelen en Jezus leefden, blijkt heel duidelijk dat ze niet alleen geen welvaartsevangelie predikten, maar er ook niet in geloofden en niet leefden alsof ze erin geloofden. Jezus was een arme man. Het is waar dat Hij zei:

En Jezus zei tegen hem: De vossen hebben hollen, en de vogels in de lucht nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets waarop Hij het hoofd kan neerleggen.

MATTHEÛS 8:20

Er zijn veel dingen die erop wijzen dat Jezus arm was, waaronder duidelijke uitspraken in de Schrift die dat rechtstreeks bevestigen.

In 2 Korinthe, hoofdstuk 8, vers 9, lezen we over Jezus:

Want u kent de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij omwille van u arm is geworden, terwijl Hij rijk was, opdat u door Zijn armoede rijk zou worden.

2 KORINTHE 8:9

Natuurlijk heeft Paulus het er niet over dat de christenen financieel rijk worden. Maar hij geeft wel aan dat Jezus heel arm werd, zodat wij verrijkt konden worden doordat Hij afdaalde van de troon van waardigheid en luxe die Hij daarvoor in de hemel had.

Die verrijking kan natuurlijk niet financieel zijn. Want Paulus zegt tegen dezelfde mensen in een eerdere brief, in 1 Korinthe, dat hijzelf naaktheid en honger leed, geen vaste woonplaats had en het uitvaagsel van de wereld was, enzovoort. Het is heel duidelijk dat Paulus niet materiële rijkdom bedoelde toen hij zei dat wij door de armoede van Jezus rijk zouden worden gemaakt.

Uit de Schrift blijkt heel duidelijk dat Jezus een arme man was, dat Paulus een arme man was en dat Johannes ook niet bepaald rijk was. Dit zijn de stichters en de vroege leiders van de christelijke gemeente, met inbegrip van het Hoofd van de gemeente Zelf. Ze waren niet gekleed in zachte gewaden. Jezus sprak over Johannes toen Hij zei dat Johannes niet in zachte gewaden gekleed was. Maar Jezus Zelf droeg ook geen zacht gewaad, want Hij zei dat degenen die zulke gewaden dragen in koningshuizen wonen, en Jezus was daar niet. Jezus leefde blijkbaar buiten op de heuvels en onder bruggen en dergelijke, en in de huizen van mensen die Hem ontvingen.

Het punt hier is dat Johannes de Doper, net als Jezus, een manier van dienen liet zien die qua gezindheid heel anders is dan wat we tegenwoordig in veel gemeenten aantreffen. Daar worden welvaart en luxe beschouwd als een teken van geestelijk leven en geloof, en van succes in de bediening. Eerlijk gezegd vind ik het heel verdrietig dat wij in een tijd kunnen leven waarin het volk van God zo gemakkelijk misleid kan worden door mensen die denken dat ze het Evangelie op die manier kunnen sieren door met voorspoed en rijkdom te pronken. Het is interessant dat de Bijbel zegt dat het Evangelie niet op die manier gesierd moet worden.

4

Bescheiden leven en Johannes als voorloper

Als je naar 1 Timotheüs, hoofdstuk 2, kijkt, spreekt Paulus daar over vrouwen. Natuurlijk hebben we geen reden om te denken dat wat voor vrouwen geldt, in dit specifieke opzicht niet ook voor mannen geldt. Hij zegt in 1 Timotheüs 2:9:

Evenzo wil ik dat de vrouwen zich tooien met eerbare kleding, ingetogen en bezonnen, niet met het vlechten van het haar of met goud of parels of kostbare kleren,

1 TIMOTHEÛS 2:9

Bescheiden betekent niet alleen dat het hun naaktheid bedekt. Bescheiden betekent dat het niet opzichtig is en niet de aandacht op zichzelf vestigt.

Paulus is hier heel duidelijk over. Christelijke vrouwen horen geen dure kleding te dragen. Dat is wat hij zei. De woorden zijn niet moeilijk. Weet je waar „dure kleding” staat? Weet je wat er in het Grieks staat? De Griekse woorden betekenen „dure kleding”. En dus is de Schrift eigenlijk niet moeilijk te begrijpen. Wat moeilijk te begrijpen is, is waarom zoveel christenen de Schrift niet volgen. Het is niet gemakkelijk te begrijpen waarom zoveel mensen naar de hemel willen, maar niet willen doen wat de Bijbel zegt dat christenen horen te doen. Mensen die naar de hemel gaan, horen te doen wat de Bijbel zegt. Dat is wat Jezus zei:

Niet ieder die tegen Mij zegt: Heere, Heere, zal binnengaan in het Koninkrijk der hemelen, maar wie de wil doet van Mijn Vader, Die in de hemelen is.

MATTHEÛS 7:21

Omdat dit zo is, behoren we te kijken naar wat Hij zegt. Hij zei dat vrouwen zich bescheiden moesten kleden, onder andere niet in dure kleding, maar eerbaar en ingetogen. In het bijzonder zegt hij dat zij zich moeten kleden met goede werken, zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn. Hebben onze gemeenten vrouwen die belijden godvrezend te zijn? Laat hen zich dan sieren met goede werken, niet met dure kleding.

Zoals ik al zei: wat goed is voor de gans, is ook goed voor de ganzerik. Paulus richt deze opmerking tot de vrouwen, misschien om een zekere onevenwichtigheid in hun denken recht te zetten. Mogelijk waren de vrouwen in die specifieke gemeente in Efeze de ergste overtreders wat bescheiden kleding betreft. Ook Jezus moedigde de mannelijke dienaren van God niet aan om mooie of ongebruikelijke kleding te dragen.

We lezen dat Jezus over de Farizeeën en hun gebruiken spreekt. Ik heb het over Mattheüs 23. Laat ik bij vers 5 beginnen. Er staat:

Al hun werken doen zij om door de mensen gezien te worden, want zij maken hun gebedsriemen breed en de kwastjes aan hun kleren groot.

MATTHEÛS 23:5

Hij zegt:

Maar u mag zich geen rabbi laten noemen, want Eén is uw Meester, namelijk Christus; en u bent allen broeders.

MATTHEÛS 23:8

Iedereen die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden.

De Farizeeën hielden er werkelijk van zichzelf te verhogen, en één manier waarop mensen zichzelf kunnen verhogen, is door de manier waarop ze zich kleden. Wat Jezus in Mattheüs 11 duidelijk maakt, is dat Johannes niet naar dat soort aanzien streefde. Hij probeerde geen indruk op mensen te maken met zijn voorspoed of zijn mooie kleding. Mensen die dat soort dingen doen, horen eigenlijk thuis in de huizen van koningen.

Mensen die zeggen: „Daarom moeten we ons goed kleden, moeten we mooi gekleed gaan en moeten we in de huizen van koningen wonen, omdat we kinderen van de Koning zijn”, moeten eraan worden herinnerd dat we inderdaad kinderen van de Koning zijn, maar dat Jezus dat ook was, en Jezus leefde als een arm man. Hij was de Zoon van de Koning Die ons tot voorbeeld diende. Wij moeten Zijn voorbeeld volgen. De reden waarom Jezus niet in weelde leefde, is dat de Koning in oorlog is en Zijn zonen Zijn soldaten op het slagveld zijn. Wanneer je in oorlog bent, geniet je niet van alle weelde van het huis van een koning. Je zit in de loopgraven.

Denk aan wat Paulus tegen Timotheüs zei in 2 Timotheüs 2, vers 3:

Lijd verdrukkingen als een goed soldaat van Jezus Christus.

2 TIMOTHEÛS 2:3

Wij zijn zowel soldaten als zonen, en als zodanig moeten we ontberingen verdragen. De kinderen van de Koning zitten op dit moment in de loopgraven. Later, wanneer Jezus terugkomt, zullen we naar het huis van de Koning gaan. Dan zal de strijd voorbij zijn. Dan hoeven we niet meer op deze manier te leven en deze dingen te verdragen.

Maar in de tussentijd lopen degenen die in het huis van de Koning willen wonen en zich willen kleden als de mensen die tegenwoordig in de huizen van koningen wonen, naar mijn mening een beetje op God vooruit in deze zaak.

Johannes de Doper stond gelukkig niet onder dat soort invloed. Jezus evenmin, en ook de vroege grondleggers en leiders van de gemeente niet. Het is jammer dat de moderne kerk zich in veel gevallen zo ver verwijderd heeft van de geest van het christendom, zoals die door de Grondlegger werd voorgeleefd.

Toen zei Jezus in vers 9:

Maar waar bent u dan naar gaan kijken? Naar een profeet? Ja, Ik zeg u, zelfs naar veel meer dan een profeet.

MATTHEÛS 11:9

Dit betekent natuurlijk dat ze eropuitgingen om Johannes de Doper te zien. Deze keer is het antwoord ja.

Want hij is het over wie geschreven staat: Zie, Ik zend Mijn engel voor Uw aangezicht, die voor U uit Uw weg gereed zal maken.

MATTHEÛS 11:10

Het vers dat Jezus aanhaalt, komt uit Maleachi, het laatste boek van het Oude Testament, hoofdstuk 3, vers 1. Dit specifieke vers wordt ook over Johannes de Doper aangehaald in het Evangelie van Markus en in het Evangelie van Lukas. Ik geloof zelfs dat Johannes het gebruikt wanneer hij over zichzelf spreekt. Dit is een vers dat in het Nieuwe Testament vaak over Johannes de Doper wordt aangehaald.

In wezen zegt Jezus dat Johannes inderdaad een profeet is. Het zou verkeerd zijn hem die eer te ontzeggen, maar hij is werkelijk meer dan een profeet. Hij is meer dan een gewone profeet. Er waren veel profeten in het Oude Testament, en trouwens ook in het Nieuwe Testament, maar Johannes was een unieke profeet. Hij bekleedde een positie die niemand anders bekleedde, namelijk die van degene die kwam als voorloper van de Messias. Hij had een unieke boodschap, en die luidde dat de Messias gekomen was en dat Hij hier is. Die boodschap ging aan een groot deel van Israël voorbij. Terwijl we

verder lezen, zullen we nog zien wat Jezus over Johannes te zeggen heeft. Er volgen namelijk enkele zeer interessante verzen, waaronder enkele die voor christelijke lezers bijzonder verwarrend zijn geweest, en we zullen ons best doen om ze te verduidelijken.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 11:7
- Mattheüs 11:11
- Mattheüs 11:8
- Lukas 7:25
- Mattheüs 8:20
- 2 Korinthe 8:9
- 1 Timotheüs 2:9
- Mattheüs 7:21
- Mattheüs 23:5
- Mattheüs 23:8
- 2 Timotheüs 2:3
- Mattheüs 11:9
- Mattheüs 11:10

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.